МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Голова приймальної комісії,
ректор ХНПУ імені Г.С. Сковороди
_____ Юрій БОЙЧУК
01 травня 2023 року

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ
з **«КИТАЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ»**

для здобуття освітнього ступеня магістр
за спеціальністю 035.065 Філологія (східні мови та літератури
(переклад включно), перша – китайська)
освітня програма «Китайська мова і література та міжкультурна комунікація»

ХАРКІВ – 2023

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ

з «Китайської філології»

для здобуття освітнього ступеня «магістр»

за спеціальністю 035.065 Філологія (східні мови та літератури (переклад включно), перша – (китайська))

освітня програма: Китайська мова і література

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вступники повинні усвідомлювати загальну структуру філологічної науки та її теоретичних основ, мати здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції та рівні. Вступники повинні мати здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії китайської мови, вільно, гнучко й ефективно використовувати китайську мову, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв’язання комунікативних завдань у різних сферах життя. Необхідно також уміти інтерпретувати текст, вільно оперувати спеціальною термінологією для розв’язання професійних завдань. Вступник має усвідомлювати засади й технології створення текстів різних жанрів і стилів державною й китайською мовою, а також здійснювати лінгвістичний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Фаховий іспит передбачає відповідь вступника на два питання, сформульованих у обраному екзаменаційному білеті:

1. з китайської лінгвістики (лексикологія, теоретична граматика, стилістика);
2. з літератури Китаю.

ПРОГРАМА З КИТАЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Лексикологія

1. Визначення, предмет та завдання лексикології
2. Розділи лексикології китайської мови
3. Сучасний стан та проблеми лексикології китайської мови.
4. Особливості словотвору китайської лексики
5. Запозичення як особливий вид утворення нової лексики
6. Особливості китайської фразеології.
7. Особливості та розвиток лексикографії. Найвідоміші словники
8. Загальна характеристика та періодизація веньянь.

Рекомендована література:

1. 汉语词汇教程，对外汉语本科习材料，北京语言文化大学出版社，2000. (Лексикологія китайської мови)

2. 现代汉语词汇学，山东大学出版社，2000. (Сучасна лексикологія китайської мови)

3. Д'яков А. С. (2000). та ін. Основи термінотворення: Семант. та соціолінгвіст. аспекти. К.: Вид. дім «КМАcademia».

4. Семенас А. Л. (2007). Лексика китайської мови: базовий підручник. АСТ: Схід-Захід.

5. Тихонова О. (2009). Основні моделі утворення неологізмів у китайській мові. Китайська цивілізація: традиції та сучасність

6. https://lms.hnpu.edu.ua/course/view.php?id=3678

Теоретична граматика

1. Визначення, предмет, зміст і завдання теоретичної граматики.
2. Зв'язок граматики з лексикологією. Домінант синтаксису над морфологією.
3. Розвиток граматичної думки в Китаї.
4. Слово й морфема. Граматична природа китайського слова.

5. Проблема частин мови в китайській мові.

6. Система частин мови. Загальна характеристика. Класифікація частин мови.

7. Класифікація словосполучень.

8. Класифікація простих речень.

9. Класифікація складних речень.

Рекомендована література:

1. 语法化理论基于汉语发展的历史，上海外语教育出版社，2009，页数169. Курс з теоретичної граматики китайської мови.

2. 汉语语法教程，北京语言大学出版社，2002，页数316 Курс граматики китайської мови

3. 外国人学汉语难点释疑 / 叶盼云，吴中伟编著。— 北京：北京语言大学出版社，2008重印。Пояснення граматичних труднощів для іноземців.

4. 外国人学汉语语法 / 胡清国编著。汉英对照。— 上海：上海教育出版社，2009。Вивчення китайської граматики для іноземців.

5. https://lms.hnpu.edu.ua/course/view.php?id=4139

Стилістика

1. Стилістичні засоби китайської мови.

2. Основні засоби виразності китайської мови.

3. Експресивний потенціал фразеологічних одиниць китайської мови.

4. Стилістичний синтаксис. Емфаза.

5. Функціональні стилі китайської мови.

Рекомендована література:

理论文体学/胡壮编著. – 北京: 外语教学与研究出版社, 2000. Теоретична стилістика. Пекін. Видавництво зарубіжної літератури.

2. 实用语法修辞/李庆荣著. – 北京: 商务印书馆, 2007. Практична стилістична граматика Пекін. Комерційне видавництво.

3. 中国修辞学/杨树达. – 上海古籍, 2006. Китайська стилістика. Шанхай. Видавництво Давня література.

4. 对外汉语修辞学/陈汝东著 . – 南宁: 广西教育出版社, 2000. Китайська стилістика для іноземців. Наньнін. Навчальна література Гуансі.

Література Китаю

1. Давня література. Архаїчний період (III тис. – середина II тис. до н.е.).
2. Основні філософські школи та їхні пам’ятки.
3. Авторська поезія в Китаї, вплив на неї фольклору.
4. Література середніх віків (III ст. – перша половина VII ст.).
5. Літературна поезія III–VI ст.
6. Література епохи Тан (VII –X ст.).
7. Література епохи Сун (X–XIII ст.).
8. Літературний процес в XVII столітті. Героїчна епопея й роман.
9. Література XVIII століття.
10. Література першої половини XIX століття.
11. Література другої половини XIX ст. – початку XX ст.
12. Новітній час (з 1918 року). Література періоду «руху 4 травня» 1919 роки (1918-1930 рр.).
13. Література періоду Лівою ліги і боротьби проти японської агресії (1931-1945 рр.).
14. Громадська і літературна діяльність після 1949 року. Вплив «культурної революції» на літературний процес.
15. Відродження китайської літератури (починаючи з кінця 1970-х років).
16. Чотири видатні романи. Їхнє походження, проблеми авторства. Новаторство та вплив на літературний процес.
17. Китайська новела. Історія жанру. Творчість Пу Сунліня.
18. Історія поезії в Китаї. Система жанрів, особливості поетики та великі поети різних епох.
19. Мистецтво драми від давнини до сьогодні. Витоки та специфіка китайської драми.
20. Творчий шлях і вплив на подальший розвиток літератури Лу Сіня.
21. Література шрамів. Основні теми та твори періоду.
22. Образ жінки в китайській літературі в давнину та сьогодні.

Рекомендована література:

1.林庚,《中国文学简史》,清华大学出版社, 2007-5 Історія китайської літератури

2. 郑振铎,《中国文学史》,上海人民出版社, 2005-5 Історія китайської літератури

3. 骆玉明,《简明中国文学史》,复旦大学出版社, 2004-11 Коротка історія китайської літератури

4. 孙静,周先慎,《简明中国文学史》,北京大学出版社, 2004-3 Коротка історія китайської літератури

5. 鲍鹏山,《中国文学史品读》,复旦大学出版社, 2007-10 Читання з історії китайської літератури

6. 董乃斌,钱理群,《中国文学史》(彩色插图本),贵州人民出版社, 2004-6 Історія китайської літератури

7. 褚斌杰,袁行霈,李修生,李修生,《中国文学史纲要》共四篇,北京大学出版社, 2003-4—2004-7 Основні відомості з історії китайської літератури

8. https://lms.hnpu.edu.ua/course/view.php?id=4308

9. https://lms.hnpu.edu.ua/course/view.php?id=3677

10. https://lms.hnpu.edu.ua/course/view.php?id=4140

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ІСПИТУ

Відповідь вступника оцінюється на «**191-200**» балів, якщо відсоток правильних відповідей складає від 95,5% до 100%. Вступник демонструє всебічні, систематизовані й глибокі знання з предмета; уміє застосовувати їх на практиці; спроможний доводити правильність своєї відповіді переконливою аргументацією. Відповідь вступника повна, логічна, послідовна, не містить помилок.

Відповідь вступника оцінюється на «**181-190»** балів, якщо відсоток правильних відповідей складає від 90,5% до 95%. Вступник демонструє високу філологічну й методичну підготовку, розуміє теоретичні питання майже повністю, розкриває їхній зміст, але припускається деяких неточностей або не розглядає всі аспекти всебічно. У своєму монологічному висловлюванні, а також під час бесіди з екзаменаторами, вступник припускається незначної кількості помилок (1-2), що не порушують комунікацію.

Відповідь вступника оцінюється на «**171-180»** балів, якщо відсоток правильних відповідей складає від 85,5% до 90%. Вступник демонструє високу філологічну й методичну підготовку, розуміє теоретичні питання майже повністю, розкриває їхній зміст, але але не розглядає всі аспекти всебічно. У своєму монологічному висловлюванні, а також під час бесіди з екзаменаторами, вступник припускається незначної кількості помилок (3-4), що не порушують комунікацію.

Відповідь вступника оцінюється на «**161-170»** балів, якщо відсоток правильних відповідей складає від 80,5% до 85%. Вступник демонструє достатньо високий рівень філологічної й методичної підготовки, розуміє теоретичні питання майже повністю, здебільшого розкриває їхній зміст, але

припускається певної кількості неточностей або ж не розкриває всі аспекти всебічно. У своєму монологічному висловлюванні та під час бесіди з екзаменаторами вступник припускається незначної кількості помилок (5-6), що, у цілому, не порушують комунікацію.

Відповідь вступника оцінюється на **«151-160»** бали, якщо відсоток правильних відповідей складає від 75,5% до 80%. Вступник демонструє достатній рівень філологічної й методичної підготовки, розуміє теоретичні питання майже повністю, здебільшого, але неповно розкриває їхній зміст, припускається певної кількості неточностей або ж не розкриває всі аспекти всебічно. У своєму монологічному висловлюванні та під час бесіди з екзаменаторами вступник припускається незначної кількості помилок (7-8), що, у цілому, не суттєво порушують комунікацію.

Відповідь вступника оцінюється на **«141-150»** бали, якщо відсоток правильних відповідей складає від 70,5% до 75%. У філологічній і методичній підготовці вступника виявляються незначні прогалини, він розуміє теоретичні питання в основному і в цілому розкриває їхній зміст, але не повністю або не зовсім точно. У його монологічному висловлюванні, а також під час бесіди з екзаменаторами наявні не більше 8 помилок.

Відповідь вступника оцінюється на **«131-140»** балів, якщо відсоток правильних відповідей складає від 65,5% до 70%. У філологічній і методичній підготовці вступника виявляються певні прогалини, він має деякі труднощі в зрозумінні теоретичних питань, розкриває їхній зміст не повністю або не точно. У його монологічному висловлюванні, а також під час бесіди з екзаменаторами наявні не більше 9 помилок.

Відповідь вступника оцінюється на **«121-130»** бали, якщо відсоток правильних відповідей складає від 60,5% до 65%. У філологічній і

методичній підготовці вступника виявляються значні прогалини, він має певні труднощі в розумінні поставлених теоретичних питань, не розкриває їхній зміст повністю й точно. У його монологічному висловлюванні, а також під час бесіди з екзаменаторами наявні не більше 10 помилок.

Відповідь вступника оцінюється на **«111-120»** бали, якщо відсоток правильних відповідей складає від 55,5% до 60%. Вступник має прогалини в знаннях з філології Відповідь не повна, потребує уточнень і додаткових запитань; вступник не вміє самостійно зробити висновків, припускається значних помилок (10-11) під час відповіді.

Відповідь вступника оцінюється на **«101-110»** бали, якщо відсоток правильних відповідей складає від 50,5% до 55%. Вступник непереконливо відповідає на питання, плутає поняття. Відповідаючи на запитання, виявляє неточності в знаннях, не вміє оцінювати факти та явища. Припускається великої кількості помилок (12-13) під час виконання практичних завдань.

Відповідь вступника оцінюється на **«100»** балів, якщо відсоток правильних відповідей складає 50%. Вступник здебільшого не розуміє теоретичного питання й не може відповісти на більшу частину запитань екзаменатора. Кількість помилок монологічного висловлювання вступника і його репліки під час бесіди з екзаменатором порушують комунікацію.

Відповідь вступника оцінюється на менше, ніж **«100»** балів (**«Не склав»**), якщо відсоток правильних відповідей складає від 0% до 49,5%. Вступник не розуміє теоретичного питання й не може відповісти на більшу частину запитань екзаменатора. Монологічне висловлювання вступника і його репліки під час бесіди з екзаменатором містять більше 15 помилок, що порушують комунікацію. Вступник демонструє обмежений діапазон активної лексики й синтаксичних конструкцій.